

20. ŽUPANIJSKO NATJECANJE IZ GEOGRAFIJE 2013. GODINE

Razred ili kategorija natjecanja: 4. razred

Zaporka

--	--	--	--	--

Broj postignutih bodova ____ / 70

Potpis članova Županijskog povjerenstva

1. _____

2. _____

3. _____

Mjesto i nadnevak: _____

Za rješavanje zadataka predviđeno je 60 minuta.

Test se rješava kemijskom olovkom s plavom tintom koja se ne briše. Uporaba obične olovke i crvene ili neke druge boje tinte (osim plave) rezultira diskvalifikacijom učenika.

Pri rješavanju testa treba primijeniti jezičnu normu standardnoga hrvatskoga jezika, posebice treba poštivati pravopisna pravila o pisanju velikoga i maloga početnoga slova geografskih imena. Za pisanje geografskih imena u testovima i praktičnim radovima primjenjuje se *Popis geografskih imena* izrađen za potrebe natjecanja.

Odgovori učenika moraju biti čitljivo napisani pisanim slovima, osim u zadacima u kojima je odgovor jedno slovo.

Za vrijeme testiranja ne smije se koristiti ništa osim navedenoga pribora za pisanje. Ova odredba podrazumijeva da natjecatelji ne smiju kod sebe (na sebi, ispod, u svojoj odjeći i slično) imati predmete koji na bilo koji način mogu dovesti u sumnju pravilno provođenje natjecanja. Učenici se ne smiju služiti atlasom, zidnom kartom ni računalom. Kartografski i grafički prilozi nužni za rješavanje zadataka sastavni su dio testa.

Učenicima se dopušta pisanje po marginama ispitnog materijala bez oduzimanja bodova i/ili diskvalifikacije.

Potpuno ispravno riješeni zadaci, prema uputi za rješavanje vrednuju se s jednim, dva ili tri boda. U djelomično ispravno riješenim zadacima boduju se ispravno riješene čestice, ako nije bilo korekcije odgovora u tim česticama. Netočno riješeni zadaci i naknadno ispravljeni odgovori te odgovori koji su pisani tiskanim slovima ili kombinacijom tiskanih i pisanih slova, kao i odgovori u zagradama ne vrednuju se.

**SLJEDEĆIH SEDAM ZADATAKA
RIJEŠI UZ POMOĆ GRAFIČKIH
PRILOGA.**

3

1. Vode koje imaju višu temperaturu od srednje godišnje temperature zraka područja u kojemu izbijaju na Zemljinu površinu nazivamo _____.

Upiši slova **A** i **B** u odgovarajuće one kvadratiće na I. karti koji se nalaze na mjestima gdje takva voda izbija na Zemljinu površinu:
A – Topusko, **B** – Daruvar.

2

2. Ime rijeke, najduljeg pritoka Drave u Hrvatskoj koja je cijelim tokom na prostoru Republike Hrvatske je _____.

Podebljaj kemijskom olovkom na karti I. tu rijeku u cijeloj duljini.

2

3. Ime ribnjaka koji je na I. karti označen kružićem i brojem **1** je _____, a ime rijeke na kojoj se nalazi je _____.

3

4. Ime otoka koji je na I. karti označen kružićem i brojem **2** je _____, a nalazi se u _____.

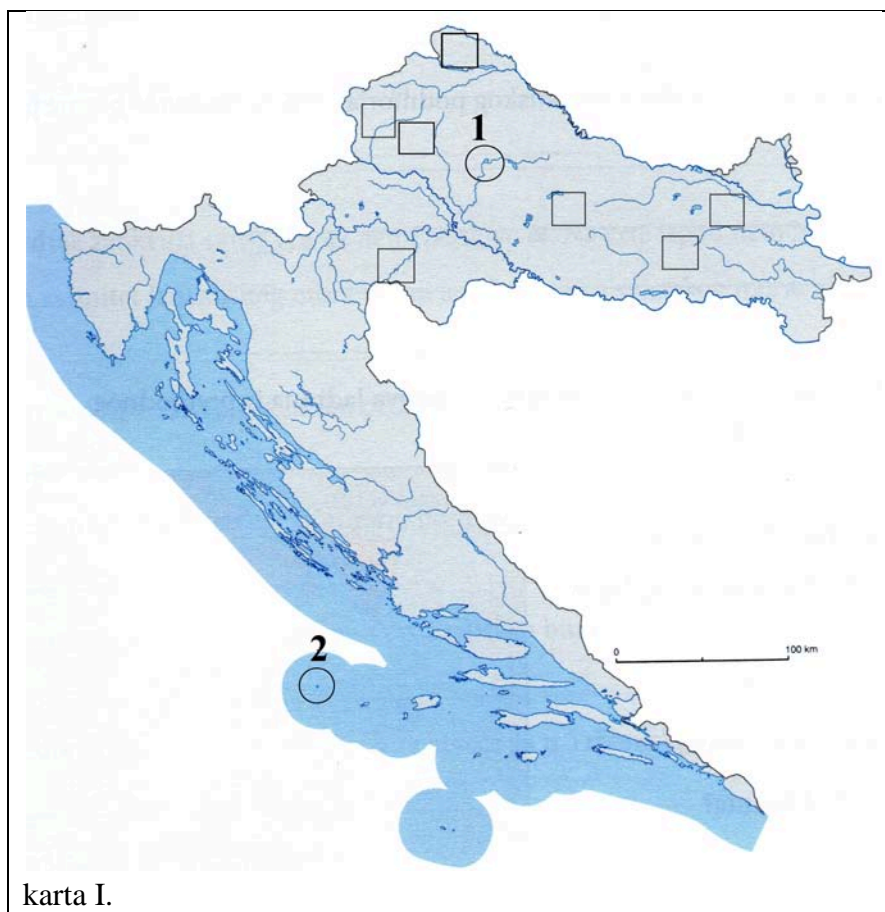
županiji. Prema načinu nastanka, stijene koje prevladavaju u građi tog otoka nazivamo _____ stijene.

2

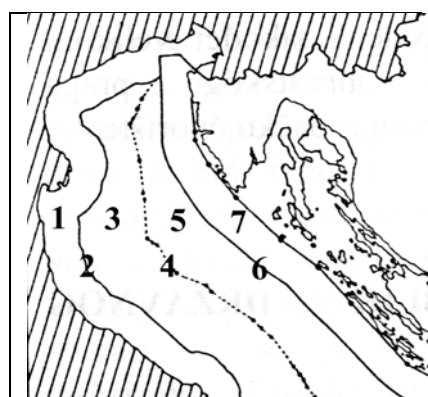
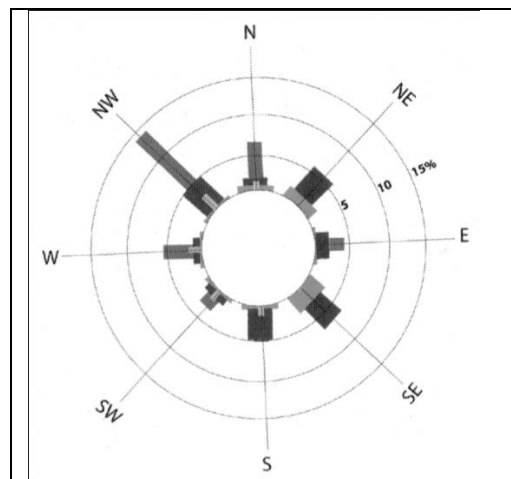
5. Na ruži vjetrova zaokruži smjer (stranu svijeta) iz kojeg puše lebić. Ime vjetra koji je prema priloženom grafičkom prikazu najučestaliji na Jadranu je _____.

2

6. Granica epikontinentalnog pojasa na II. karti označena je brojem _____, a područje na kojemu je proglašen ZERP označeno je brojem _____.

karta I.

karta II.

2

7. Prostor na kojem prevladava submediteranska vegetacija označen je na III. karti brojem _____, a područje na kojemu prevladava bukova šuma brojem _____.

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA POVEŽI SREDNJI I DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM SAMO JEDNOG BROJA I JEDNOG SLOVA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. DVA BROJA U SREDNJEM I DVA SLOVA U DESNOM STUPCU SU VIŠAK.

3

8. Poveži prostore i stupanj zaštite sa zaštićenim lokalitetima.

_____ Malostonski zaljev	1. Biševo
_____ Modra spilja	2. Hvar
_____ Pakleni otoci	3. Pelješac
	4. Vis
	5. Šolta

A – posebni rezervat
B – spomenik prirode
C – značajan krajobraz
D – regionalni park
E – strogi rezervat

3

9. Poveži vrhove i opise s hrvatskim planinama.

_____ Velebit	1. Ozeblin
_____ Velika Kapela	2. Sveti Jure
_____ Plješivica	3. Vaganski vrh
	4. Bjelolasica
	5. Snježnik

A – najviši vrh Hrvatske
B – Cerovačke pećine
C – dijelom na državnoj granici
D – vrelo Kupe
E – naselje na najvišoj nadmorskoj visini

U SVAKOM OD SLJEDEĆA TRI ZADATKA POVEŽI DESNI STUPAC S LIJEVIM UPISIVANJEM SAMO JEDNOG BROJA NA CRTU ISPRED POJMA U LIJEVOM STUPCU. JEDAN BROJ U DESNOM STUPCU JE VIŠAK.

2

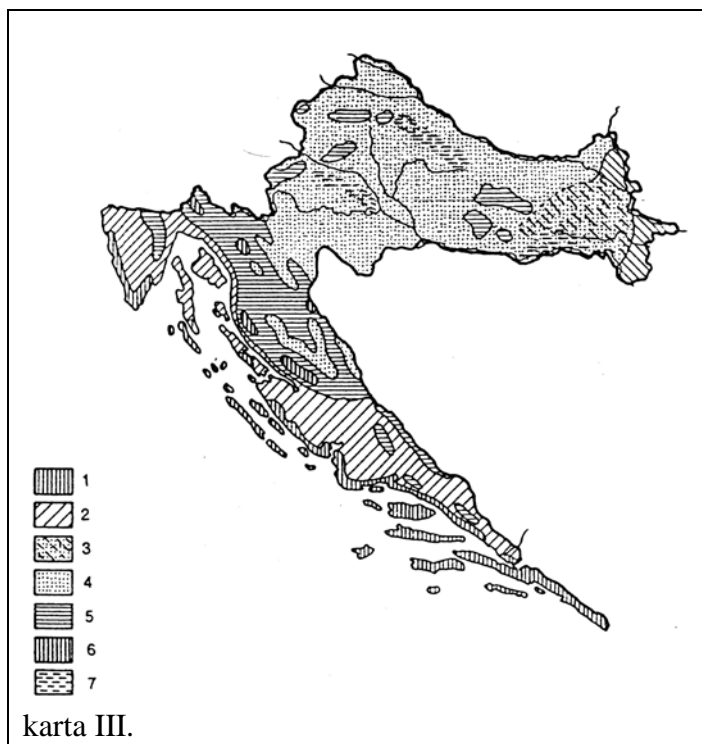
10. Poveži trase paneuropskih prometnih koridora i ogranaka s njihovim oznakama.

_____ V.b	1 – dunavski unutarnji plovni put
_____ X.	2 – Salzburg – Ljubljana – Zagreb – Beograd – Skopje – Thessaloniki
_____ V.c	3 – Budimpešta – Osijek – Sarajevo – Ploče
_____ VII.	4 – Budimpešta – Zagreb – Rijeka
	5 – Graz – Maribor – Zagreb

2

11. Poveži geografske prostore s ponornicama.

_____ Vrljika	1 – Konavosko polje
_____ Ljuta	2 – Ličko polje
_____ Jadova	3 – Imotsko polje
_____ Pazinčica	4 – Kravsko polje
	5 – središnja Istra

karta III.

2

12. Poveži događaje iz novije hrvatske povijesti s pripadajućim datumima.

_____ 30. svibnja 1990.	1 – Sabor donio Ustav RH
_____ 22. prosinac 1990.	2 – Deklaracija o proglašenju suverene i samostalne RH
_____ 25. lipnja 1991.	3 – Deklaracija o raskidu državnopravnih veza RH sa SFRJ
_____ 8. listopada 1991.	4 – prvo zasjedanje višestranačkog sabora
	5 – referendum o samostalnosti

U SLJEDEĆA DVA ZADATKA ODGOVORE UPIŠI NA CRTE I DOPUNI REČENICU.

2

13. Upisivanjem brojeva od 1 do 4 na crte poredaj navedene meteorološke postaje prema prosječnoj godišnjoj količini padalina u razdoblju 1980.-2010. od najmanje (1) do najveće (4).
 _____ Bjelovar _____ Karlovac _____ Risnjak _____ Zavižan (Velebit)

1

14. Izračunaj (na jednu decimalu) koeficijent starosti stanovništva RH 2011. godine.

Prostor za računanje

Dobna skupina	broj stanovnika
0-19 godina	897 000
20-59 godina	2 357 000
60 i više godina	1 031 000
ukupno	4 285 000

Koeficijent starosti RH 2011. godine je _____ .

U SLJEDEĆIH PET ZADATKA DOPUNI REČENICE.

2

15. Ime grada, makroregionalnog centra u čijem se gravitacijskom području nalaze Primošten i Rogoznica je _____. Naselje Primošten spojeno je s obalom pješčanim sprudom kojeg nazivamo _____ .

2

16. Ime najistočnijeg regionalnog centra Panonske Hrvatske je _____, a ime najjužnijeg regionalnog centra Primorske Hrvatske je _____.

2

17. Ime najzapadnijeg parka prirode u Hrvatskoj je _____, a ime najvišeg vrha u tom parku prirode je _____ (1401 m).

3

18. U historijsko-geografskom razvoju Hrvatska je najmanju površinu imala u _____ stoljeću. Imena dvaju gradova zvjezdastog tlocrta i s pravilnom prostornom strukturom čije su utvrde izgrađene u tom razdoblju na teritoriju tadašnje Hrvatske su _____ .

1

19. Današnja granica RH na Savi prvi put je utvrđena mirovnim sporazumom u _____ stoljeću.

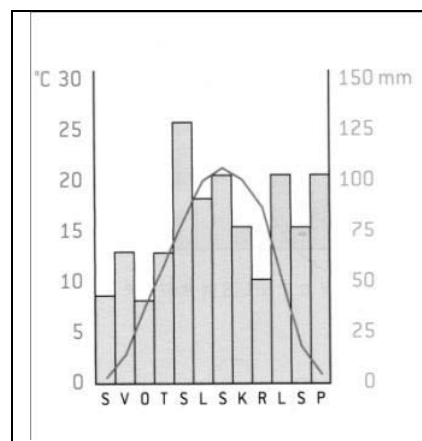
U SLJEDEĆIH PET ZADATKA DOPUNI REČENICE I ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.

2

20. Prema Köppenovoj klasifikaciji, puni naziv podtipa klime prikazanog na klimatskom dijagramu je _____ .

Kojoj od navedenih meteoroloških postaja pripada priloženi klimatski dijagram?

- a) Hvar b) Osijek c) Pula d) Zagreb
 e) Zavižan

21. Ime grada, najzapadnijeg županijskog središta, koji nema funkciju regionalnog centra je _____. Koji je od navedenih gradova akropolsko naselje?
a) Gospić b) Kutina c) Metković d) Motovun e) Slatina
22. Početkom 2013. godine Hrvatska na UNESCO-ovom Popisu svjetske kulturne i prirodne baštine ima _____ (upiši broj) lokaliteta. Koji lokalitet je predložen, ali još uvijek nije uključen u UNESCO-ov Popis svjetske baštine?
a) Dubrovnik b) Eufrazijeva bazilika c) jezgra Trogira
d) NP Kornati i PP Telašćica e) Starogradsko polje
23. Anticiklonska bura se javlja kada je anticiklona nad Srednjom Europom, a ciklona nad
a) Afrikom b) istočnom Europom c) Jadranom d) JI Europom e) Sredozemljem
Ime vjetrova koji može uzrokovati pojavu *blatnih kiša* je _____.
24. Ime županije u kojoj se nalaze Đurđevački pijesci je _____.
županija. Koji su od navedenih procesa dominantno utjecali na njihov nastanak?
a) isključivo eolski procesi b) isključivo fluvijalni procesi c) fluvijalno-eolski procesi
d) isključivo glacijalni procesi e) glacijalno-fluvijalni procesi

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA DVA SU TOČNA ODGOVORA.
ZAOKRUŽI SLOVA ISPRED TOČNIH ODGOVORA.**

25. Koji su od navedenih današnjih gradova osnovani u vrijeme grčke kolonizacije?
a) Cavtat b) Pula c) Senj d) Solin e) Trogir
26. U kojim je od navedenih međupopisnih razdoblja zabilježen porast broja stanovnika Hrvatske?
a) 1910.-1921 b) 1921.- 1931 c) 1981.-1991. d) 1991.- 2001. e) 2001.-2011.
27. Koji od navedenih prostora nisu vraćeni Hrvatskoj nakon Drugog svjetskog rata?
a) Boka kotorska b) gornje Pounje c) južna Baranja d) Međimurje
e) istočni Srijem
28. Uz administrativnu odluku, koji se od navedenih kriterija primjenjuju u Hrvatskoj za određivanje statusa grada?
a) broj stanovnika b) gustoća izgrađenosti c) izgled i funkcija objekata
d) način korištenja zemljišta e) stupanj centraliteta

**U SVAKOM OD SLJEDEĆA ČETIRI ZADATKA JEDAN JE TOČAN ODGOVOR.
ZAOKRUŽI SLOVO ISPRED TOČNOG ODGOVORA.**

29. Koliki se udio stanovništva Hrvatske prema nacionalnoj pripadnosti izjasnio kao Hrvati na popisu stanovništva 2011. godine?
a) 95,6% b) 90,4% c) 86,2% d) 80,4% e) 78,1%
30. Koja je od navedenih institucija donijela odluku o statusu kandidata i prijemu RH u punopravno članstvo EU-a?
a) Vijeće Europe b) Europski parlament c) Europski sud
d) Europsko vijeće e) Vijeće Europske Unije
31. U kojem su od navedenih razdoblja Hrvati najintenzivnije odseljavali u Rumunjsku?
a) od 15. do 18. stoljeća b) tijekom 19. stoljeća c) od 1918. do 1941.
d) od 1941. do 1991. e) od 1991. do danas

1

32. Koja od navedenih županija nema granicu s dvije susjedne države?

- a) Dubrovačko-neretvanska b) Karlovačka c) Međimurska
d) Varaždinska e) Vukovarsko-srijemska

U SVAKOM OD SLJEDEĆA DVA ZADATAKA DOPUNI REČENICE I U PAROVIMA POJMOVA KOJI SU PODEBLJANI I ODVOJENI KOSIM CRTAMA U CIJELOSTI ZAOKRUŽI ONAJ POJAM KOJI JE TOČAN.

2

33. Prirodna jezera Crveno i Modro jezero na priloženoj geografskoj karti označena su slovom _____. Povremeno, kada nastupi dugo sušno razdoblje **Crveno** / **Modro** jezero presuši.

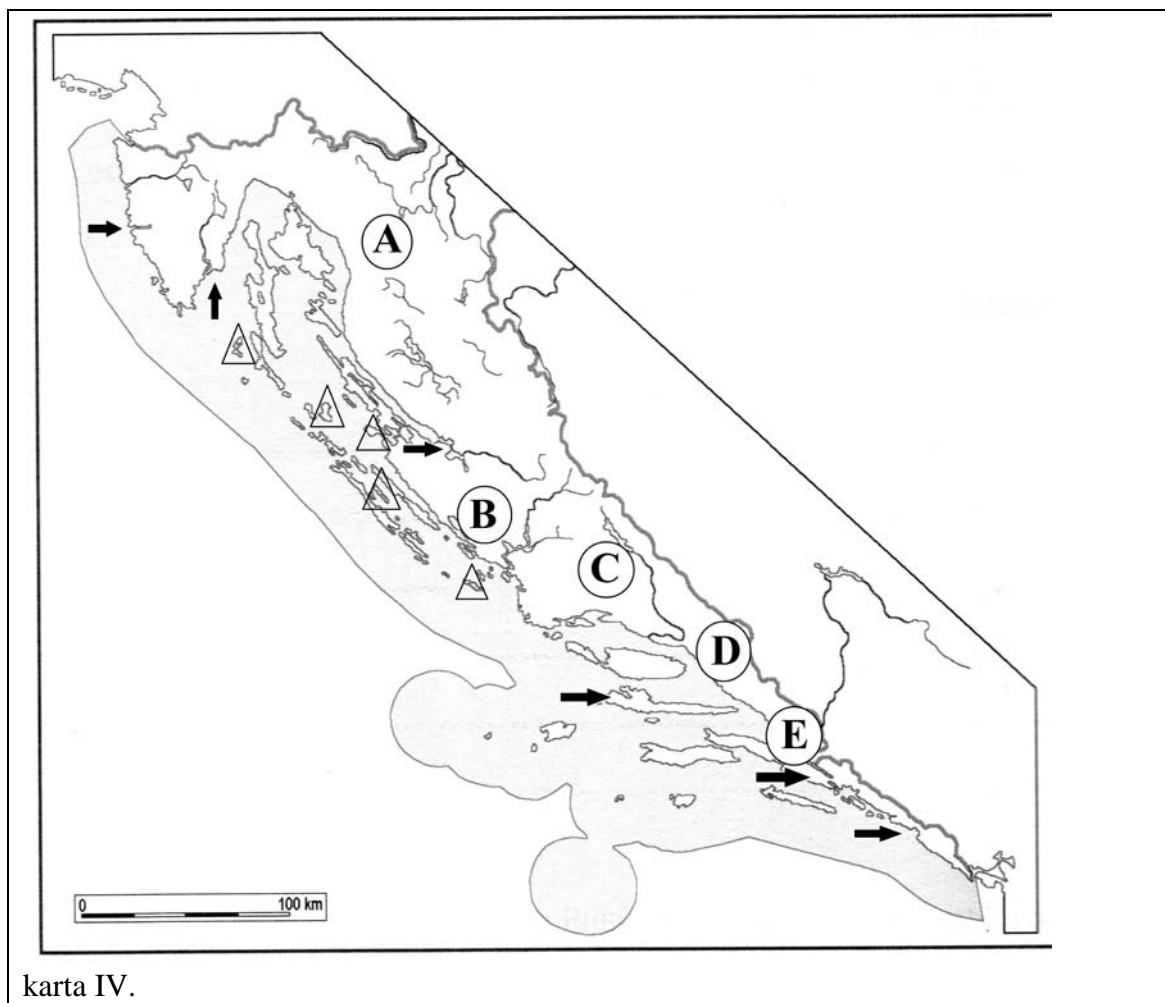
2

34. Jozefina, jedna od prvih cesta koja je povezivala Karlovac - Josipdol - Brinje - Vratnik - _____ (upiši ime grada), ime je dobila prema **Josipu II.** / **Josefini**, ženi Napoleona I.

SLJEDEĆI ZADATAK RIJEŠI UZ POMOĆ KARTE.

3

35. Upiši na kartu IV. broj **1** uz strelicu usmjerenu na zaljev na čijoj se obali nalazi Romualdova pećina. Ime tog zaljeva je _____ zaljev.
Na karti IV. znakom X prekriži strelicu usmjerenu na zaljev u kojemu se nalazi dio kompleksa luke Rijeka. Ime tog zaljeva je _____ zaljev.
Na karti IV. ispuni trokutić kojim je označen otok građen od lesa. Ime tog otoka je _____.

karta IV.